

СЕКЦІЯ 1
**«ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ»**

Алсебаї А. О.,
Магістр 2 курс спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Сопіга М.В.,
Здобувач вищої освіти напряму підготовки «Облік і аудит»,
Миколаївський національний аграрний університет,
м.Миколаїв, Україна
alinaalsibai@gmail.com

**ВИМОГИ ДО СКЛАДАННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ
БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ**

Розглянуто питання щодо вимог до класифікації управлінської облікової звітності. Обґрунтовано принципи формування обліково-аналітичної інформації в управлінській звітності. А також визначено необхідність формування якісної управлінської звітності, яка дозволяє уникнути дублювання однакових показників, а отже вимагає їх чіткої класифікації.

***Ключові слова:** управлінський облік, внутрішня бухгалтерська звітність, принципи внутрішньої бухгалтерської звітності, формат внутрішньої звітності, система показників внутрішньої звітності, класифікація управлінської бухгалтерської звітності.*

Сучасні тенденції розвитку бізнесу в Україні зумовили зміни в системі обліково-аналітичної інформації, що покликана забезпечити внутрішні потреби менеджерів підприємств при прийнятті управлінських рішень. Аналіз розвитку бухгалтерської звітності в Україні показує, що традиційно звітність розглядалася як джерело інформації для зовнішніх користувачів. При цьому, незважаючи на те, що з моменту становлення системи управлінської бухгалтерської звітності пройшов порівняно невеликий проміжок часу, можна говорити про наявність чітких відмінностей між публічною бухгалтерською звітністю та управлінською.

Управлінська бухгалтерська звітність – це інформативна форма, в якій подаються істотні для вибору певного варіанту дій відомості з великої кількості альтернативних [4]. Відсутність регламентації управлінського обліку на підприємствах дозволяє склад і зміст звітних показників, форми і строки їх подання встановлювати самостійно, що впливає від виду економічної діяльності господарюючого суб'єкта, організаційно-правової форми, стратегії і тактики управління, кваліфікації управлінського персоналу тощо.

Управлінська бухгалтерська звітність може містити документи, звіти, інструкції, положення, розроблені і затверджені самостійно підприємством [2].

Лаговська О. А. у своїй роботі зазначає, що здатність бухгалтерського обліку задовольняти інформаційні потреби управлінського персоналу в значній мірі залежить від якості інформації [4].

На думку Безвренього К. В. регулювання організацію бухгалтерського обліку нарівні суб'єкта господарювання дозволяє інтегрування внутрішніх

нормативних документів для управління, в межах якого формується система внутрішньої документації для цілей внутрішньогосподарського (управлінського) обліку та внутрішньогосподарської (управлінської) звітності підприємства [1].

Аналіз наукових робіт економістів вказує на те, що існує необхідність формування якісної управлінської звітності, яка дозволяє уникнути дублювання однакових показників, а отже вимагає їх чіткої класифікації [1, 2, 3, 4].

Наразі сформовано декілька класифікацій за різними критеріями, зокрема: за формою подання (табличні, графічні, текстові); за видами діяльності (по закупівлі та заготовленню, по виробництву, по реалізації); за рівнем представлення (для власників, для менеджерів структурних підрозділів, для менеджерів нижчої ланки); за обсягом інформації (оперативні, поточні, зведені); за змістом (комплексні, по ключових позиціях, аналітичні) [4].

Різні групи користувачів (вище керівництво; менеджери середнього рівня; менеджери нижчого рівня всередині організації), що уповноважені приймати управлінські рішення потребують різну інформацію управлінського обліку, що трансформується в показники внутрішньої звітності. Отже, залежно від різних класифікаційних ознак управлінської звітності для внутрішніх стейкхолдерів звітну інформацію можна представити наступним чином:

I. В управлінських звітах, адресованих вищому керівництву організації, повинно знайти відображення:

- фактично досягнуті результати виробничої, інвестиційної, фінансової та інших видів діяльності як в цілому, так і по окремих структурних підрозділах;
- оцінка внутрішніх і зовнішніх факторів, що вплинули і впливають на результати виконання цілей бізнес-структури;
- планові і прогностичні індикатори розвитку організації на майбутній період фінансування.

II. Керівникам структурних підрозділів в управлінській звітності слід представляти:

- показники діяльності структурних підрозділів та результати їх аналітичної обробки;
 - інформацію планового і прогностичного характеру по підприємству в цілому, і по окремих структурних ланках;
- необхідну інформацію про суміжних підрозділах і контрагентів.

III. Менеджерам нижчої ланки управління, відповідальним за певні ділянки діяльності, необхідно отримувати і аналізувати інформацію:

- про цю діяльність через систему синтетичних і аналітичних показників;
- пов'язану з прогностичними оцінками внутрішніх і зовнішніх чинників;
- іншу інформацію, здатну вплинути на формування підсумкових результатів діяльності.

З точки зору системного підходу основними етапами формування обліково-аналітичної інформації управлінської звітності є [3]:

- формулювання мети і постановка завдань, які повинні бути вирішені за допомогою формування обліково-аналітичної інформації бухгалтерської управлінської звітності;
- визначення суб'єктів, що беруть участь у формуванні обліково-аналітичної інформації внутрішньої бухгалтерської звітності і які користуються інформацією бухгалтерської управлінської звітності;
- визначення об'єктів, інформація про які повинна бути представлена у бухгалтерській внутрішній звітності;
- розробка регламентів, відповідно до яких буде формуватися обліково-аналітична інформація внутрішньої звітності по кожному об'єкту;
- розробка засобів обробки інформації про об'єкти бухгалтерської управлінської звітності як системи показників, що характеризують зовнішнє і внутрішнє середовище організації;
- формування каналів надходження різної інформації для створення на її основі системи обліково-аналітичної інформації управлінської звітності;
- побудова узагальненої моделі фінансово-господарської діяльності організації за допомогою використання системи обліково-аналітичної бухгалтерської управлінської звітності.

Загалом, у управлінській бухгалтерській звітності використовуються свої принципи формування обліково-аналітичної інформації. Склад показників і структура управлінської бухгалтерської звітності є більш складними, ніж аналогічні показники фінансової звітності, так як є джерелом для більш багатогранного і глибинного аналізу господарської діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Безверхий К. В. Формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності підприємства / К. В. Безверхий // Економіка: теорія та практика. – 2015. – № 2. – С. 49-55.
2. Брик Г. Управлінська (внутрішньогосподарська) звітність аграрних формувань / Г. Брик // Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія : Економіка АПК. – 2014. – № 21(1). – С. 77-84.
3. Будько О. Формування цілісної обліково-аналітичної системи суб'єктів господарювання : [Електронний ресурс] / О. Будько. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/escan>.
4. Лаговська О. А. Внутрішньофірмове регламентування підготовки управлінської бухгалтерської звітності / О. А. Лаговська // Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. – 2017. – Вип. 52. – С. 69-73.

A. Asebai, M. Sopiha. Requirements for complexing and classification of manager accounting accounts.

Sammary

This study examines the issue of requirements for the classification of managerial accounting reporting. The principles of formation of accounting and analytical information in managerial reporting are substantiated. And also in the necessity of forming high-quality managerial reporting, which avoids duplication of the same indicators, and therefore requires their strict classification.

Key words: *management accounting, internal accounting, principles of internal accounting, format of internal reporting, system of indices of internal reporting, classification of management accounting.*

*Науковий керівник: Козаченко Л.А., канд. екон. наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна.*